

For det første denne: at de indfødte Grønlandere skulde i videst muligt Omfang faa Adgang ogsaa til de Embeder, der ere indenfor Kirke- og Skolevæsenet. Derpaa tyder jo ogsaa godt de stillede Ændringer, idet Udvalget endogsaa har opstillet en Mulighed for, at Grønlanderne selv kunne blive Provster deroppe. Den vil ganske sikkert være ret begrænset til at begynde med; men det skal dog være det Maal, man maa have for Øje og skal stræbe efter.

Den anden Hovedtanke angaar noget, som tidligere er kommet frem, ogsaa her i Tinget, navnlig fra det færøiske Medlem, der dog sigtede til de færøiske Forhold. Det er den Hovedtanke, at det grønlandske Sprog mere kunde komme til sin Ret, komme mere frem, baade i Skoleundervisningen og i de kirkelige Forhold. Det har forekommet Udvalget — og dette har givet sig Udslag paa saa mange Maader under Udvalgets Arbejde med denne Sag — at et af de ømmeste Punkter, man kan berøre et Folk paa, er enten ved at ville berøve Folket dets Sprog eller søge at indskrænke det for muligt i Løbet af kortere eller længere Tid at indføre et andet Sprog, som det ikke er vant til. Det er noget, der er sørgelige Eksempler paa, og særlig i den civiliserede Del af Verden. Vi vide jo alle sammen, at det Sprog, vi have nedarvet fra Fædrene, og som vi ere vante til at leve under fra vor tidligste Barndom, det er det, vi elske, og det ville vi gerne blive ved at leve i og faa bevaret for os.

Det er den anden Hovedtanke, der har gjort sig gældende, og idet jeg skal anerkende, at disse to Hovedtanker ganske rigtig ere komne frem i Forslaget, saaledes som det i sin Tid blev forelagt af den højtærede Kultusminister, skal jeg tilføje, at de Ændringer, som pege derpaa, kun ere stillede for at uddybe dette, for at disse to Hovedtanker end mere kunde komme til deres Ret. Jeg skal da blot tillade mig at slutte med at pege hen paa, at ogsaa jeg kunde i høj Grad ønske, at en Reform som denne kommer frem. Den vil sikkert vække Glæde og bringe megen Velsignelse i Fremtiden for det grønlandske Folk. Jeg vil ønske, at den kan gennemføres, og at der saa inden alt for lang Tid vil blive taget fat paa de andre Sider af de grønlandske Forhold. Jeg tænker der dels paa Handelsforholdene og dels paa Administrationen. Noget saadant vil sikkert være en absolut Nødvendighed og vil sikkert ogsaa bringe baade store Glæder og store Goder for det grønlandske

Folk. Jeg vil dermed anbefale de af Udvalget stillede Ændringer.

Berntsen: Under denne Sags første Behandling anbefalede jeg at gaa den Vej, at man i videst mulig Udstrækning søgte at lade Grønlanderne faa Indflydelse paa Styrelsen og Ledelsen af deres kirkelige Anliggender og deres Undervisning, ligesom jeg anbefalede at gaa den Vej, at man i videst muligt Omfang fik Grønlanderne selv til at være Præster og Lærere, fordi det er aabenbart, at den grønlandske Befolkning bedst vil kunne modtage en kulturel Udvikling paa deres eget Modersmaal. Det glæder mig derfor, at disse mine Betragtninger saa fuldt ud have fundet Tilslutning i Udvalget, og at dette er saa fuldt ud enigt om at anbefale Sagen med de af Udvalget stillede Ændringer. Jeg vilde ønske, at man snarest maatte komme til det næste Skridt: at faa en Udvikling af Handelsforholdene paa Grønland, en Udvikling, der kunde gaa i lignende Retning, saaledes at Grønlanderne ogsaa i videst muligt Omfang kom til at tage Del i Styrelsen ogsaa af dette Anliggende. Jeg anbefaler Udvalgets Ændringer og Sagen, som den nu foreligger, til det høje Tings Velvillie.

Ordføreren (K. Bjerre): Naar Udvalget ikke har kunnet slutte sig til det Ændringsforslag, der er stillet af det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Knudsen), er det af følgende 3 Grunde: For det første mene vi, at det foreslaaede i praktisk Henseende vil være umuligt og i alle Tilfælde meget vanskeligt. Undervisningsforholdene deroppe ere jo saaledes, at det er meget vanskeligt at skaffe Børnene tilstrækkelig Undervisning, blot naar man tager Hensyn til den Tid, i hvilken de kunne faa Lejlighed til at gaa i Skole. Naar man i Skoletiden blot nogenlunde skal give dem almindelige Skolekundskaber, vil det allerede af den Grund være næsten ugørligt endnu at indføre praktisk Erhvervsvirksomhed. Men dertil kommer, at et Naturfolk i og for sig ikke trænger til Uddannelse netop i praktisk Virksomhed paa samme Maade som et Kulturfolk. Naar vi i moderne Skoleundervisning indfører saadanne Ting som Sløjd og Skolekøkkener, er det netop, fordi vi have fjernet os fra de naturlige Forhold, fordi der vokser Børn op, som intet kende til det praktiske Liv. Der er Piger, som vokse op uden nogen Sinde at have haft Lejlighed til at deltage i Madlavning, og der er